

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครู โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ซึ่งได้จากการสุ่มประชากรจำนวน 715 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) จากนั้นผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เกรจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 250 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี ด้านโครงสร้างหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรปฏิบัติการสอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน วุฒิการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ขนาดของโรงเรียน

3. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี โดยรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงอันดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรปฏิบัติการสอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน ด้านโครงสร้างหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อในแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านโครงสร้างหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดรายวิชาเลือกเสรีไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ ครูขาดการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอย่างทันเหตุการณ์และต่อเนื่อง ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การผลิตเอกสารชุดการสอนประกอบการเรียนการสอนของครูไม่เพียงพอ การจัดครูสอนแทนขาดระบบและความชัดเจน การจัดสอนซ่อมเสริมไม่เป็นระบบที่ชัดเจน

1.3 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรปฏิบัติการสอน พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขาดการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจจากผู้บริหารโรงเรียน ขาดการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีงานวิชาการดีเด่น ขาดการนิเทศการเรียนการสอนจากหน่วยงานภายนอกโรงเรียน

1.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขาดศูนย์บริภัณฑ์ทางการศึกษาเพื่อผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอนไม่มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ไม่มีการอบรมให้อาจารย์ รู้จักวิธีการใช้อุปกรณ์การสอนและสื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดทำคลังข้อสอบมาตรฐาน

ของโรงเรียนไม่เป็นระบบ ไม่มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน การขาดแคลนเครื่องมือวัดผลที่ได้มาตรฐาน

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน วุฒิการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ขนาดของโรงเรียน

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ พบว่า ทั้งครูเพศชายและเพศหญิงมีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านโครงสร้างหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรปฏิบัติการสอน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน พบว่า โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีปัญหาการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าปัญหาทั้ง 5 ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียนอาชีวศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูที่สำเร็จการศึกษาวิชาชีพครูกับครูที่ไม่จบการศึกษาวิชาชีพครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี

จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมโรงเรียนขนาดต่างกันมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา รายด้านพบว่าโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากร ปฏิบัติการสอน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี ให้ข้อเสนอแนะแยกตามรายด้านดังนี้

3.1 ด้านโครงสร้างหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะ เรียงตามอันดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดหาเอกสาร คู่มือการใช้หลักสูตรให้เพียงพอ โดยเฉพาะหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ไว้แต่ละคณะวิชา จัดอบรมหรือส่งอาจารย์เข้ารับการอบรม เพิ่มเติม โดยเฉพาะหลักสูตรใหม่ ควรจัดหาระยะเวลาที่เหมาะสม เช่น ก่อนเปิดภาคเรียนมีการ ประชุมชี้แจงผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตร

3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะ เรียงตามอันดับความถี่ จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ควรจัดหาอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและเหมาะสม ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตสื่อการเรียนการสอน ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ จัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ

3.3 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรปฏิบัติการสอน พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะ เรียงตามอันดับความถี่ จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในการจัดซื้อ เอกสาร ตำรา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แต่ละสาขาวิชาเพื่อจัดไว้ในห้องสมุดสำหรับการค้นคว้า ควรจัดส่งอาจารย์เข้ารับการฝึกงานหรือดูงานในสถานประกอบการ ควรเชิญวิทยากร มาให้ความรู้กับอาจารย์ผู้สอนในแต่ละวิชาชีพตามที่สถานศึกษาเปิดสอน

3.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะ เรียงตามอันดับความถี่ จากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนหรือสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอนที่ทันสมัย เครื่องมือเครื่องใช้และวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกงาน ควรจัดให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ควรจัดห้องหรือสถานที่เก็บรักษาสื่อและอุปกรณ์ไว้เป็นสัดส่วนอย่างเหมาะสม

3.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะ เรียงตามอันดับความถี่ จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ควรจัดให้มีการอบรมการวัดผลประเมินผลให้กับ อาจารย์เพื่อปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน ควรมีการปรับปรุงวิธีการในการวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ การจัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่การวัดผลประเมินผล เข้ารับการอบรมเพื่อสามารถแนะนำ หรือชี้แจงให้แก่อาจารย์ผู้สอน

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าครั้งนี้ ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะอภิปรายผลในแต่ละด้าน เรียงตามอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้

1.1 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรปฏิบัติการสอน ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรปฏิบัติการสอนอยู่ในระดับปานกลางและเป็นปัญหาอันดับหนึ่งของทุกด้านทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะครู เพราะเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้ สอดคล้องกับ วิจิตรา ทองเกิด (2531) กล่าวว่า ครูผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะทำให้หลักสูตรใช้ได้ผล หรือไม่ได้ผล เพราะครูเป็นผู้ปฏิบัติงานโดยตรง ครูจึงควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยให้หลักสูตรปฏิบัติได้ตามสภาพความเป็นจริงและผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งที่ประ โยชน์อย่างแท้จริง และสอดคล้องกับความเห็นของ บุญเทียม เจริญยิ่ง (2529) ที่ว่าการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษามีความจำเป็นและมีความสำคัญมากในการที่จะแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลผลิต คือทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะที่เป็นปัญหาในอันดับแรก คือ ครูขาดการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจจากผู้บริหาร ทั้งนี้เพราะโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจะต้องรับการประกันคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ซึ่งส่งผลให้ผู้บริหารต้องเร่งให้ครูได้รับการประเมินและบังคับให้ครูเข้ารับการเป็นครูต้นแบบ โดยไม่คำนึงถึงภาระงานของครู ส่วนด้านการนิเทศผู้บริหารเป็นผู้นิเทศครูผู้สอน แต่ผู้บริหารไม่ได้ทำการสอน ผลการประเมินจึงไม่สอดคล้องกับสภาพจริง สอดคล้องกับ กิลเมอร์ (Gilmer, 1971) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจในการทำงาน คือ การได้ทำงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถได้รับความนับถือจากผู้บังคับบัญชา มีค่าจ้างเพียงพอต่อการดำรงชีพและมีความก้าวหน้าในการทำงานได้รับสิ่งตอบแทน จากความสามารถในการทำงาน รวมไปถึงการได้เลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น

อันดับรองลงมา คือ ขาดการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีงานวิชาการดีเด่น อาจเป็นเพราะครูมีความตระหนักถึงความสำคัญในการสอน ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญที่สุดที่จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ในการจัดการศึกษา ครูจึงประสงค์ที่จะได้รับคำแนะนำและไปดูงานในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จด้านงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับ ประพันธ์ คำนันภา (2536) ปัญหาด้านการศึกษา

ดูงานมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินการจัดให้ครูศึกษาดูงานนอกสถานที่จะต้องคำนึงถึงความพร้อมของครู งบประมาณ และความพร้อมของสถานที่ต่าง ๆ ที่จะเข้าชม ที่สำคัญการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานได้บ้างพอสมควรหรือใช้ได้บ้างในบางวิชา และสอดคล้องกับ พันธ์ หันนาคินทร์ (2530) ได้เสนอความคิดเห็นไว้ตอนหนึ่งว่า การดูงานนอกสถานที่เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ครูไม่เข้าใจผิดคิดว่าสิ่งที่ตนได้กระทำไปแล้วเป็นสิ่งที่ดีที่สุด เพราะไม่เคยเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น การไปดูงานจะช่วยให้ได้แนวคิดเพราะนำมาเปรียบเทียบกับการทำงานของตน

ปัญหาอันดับที่ 3 คือ ขาดการนิเทศการเรียนการสอนจากหน่วยงานภายนอก ครูมีความตระหนัก ถึงความสำคัญในการได้รับการนิเทศการเรียนการสอนเพราะเป็นการส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับ สันต์ ธรรมบำรุง (2526) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ การช่วยเหลือ แนะนำ ชี้แจงการบริหาร การปรับปรุงที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในการที่จะส่งเสริมให้ครูปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น อาจเป็นเพราะขาดแคลนบุคลากรทางด้านการนิเทศจากหน่วยงานของ สำนักงานคณะกรรมการ ศึกษาเอกชน ซึ่งมีบุคลากรเพียง 3 ท่าน จึงไม่เพียงพอกับจำนวนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

1.2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เป็นอันดับที่สองของทุกด้าน อาจเป็นเพราะว่าวัสดุอุปกรณ์การสอนในระดับอาชีวศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ เพราะหากวัสดุอุปกรณ์ ไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม หรือไม่สมารถใช้งานได้ดีตลอดจนเทคนิควิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์ สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ ล้วนเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการจัดอาชีวศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะที่เป็น ปัญหาอันดับแรก คือ ขาดศูนย์บริการทางการศึกษา เพื่อผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอนยังไม่เพียงพอกับความต้องการ สอดคล้องกับผลการ วิจัยของ วัชรินทร์ ไชยนาเคนทร์ (2526) ที่พบว่า โรงเรียน และวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษาใน ภาคตะวันออกแต่ละสถานศึกษามีจำนวนรายการอุปกรณ์ เครื่องมือฝึกงานวิชาการต่าง ๆ ไม่ครบ ตามรายการและยังสอดคล้องผลการวิจัยของ สิทธิ สายหล้า (2530) ที่พบว่าการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุจากส่วนใหญ่งบประมาณสนับสนุน ไม่เพียงพอ สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อการบริการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัย เฟ่งพันธ์พัฒน์ (2529) ที่พบว่า เครื่องมือ วัสดุฝึก อุปกรณ์ไม่มีความสะดวกในการจัดหา และ มีไม่เพียงพอที่จะใช้ในการ ฝึกปฏิบัติของนักศึกษา

ปัญหาอันดับรองลงมา คือ ไม่มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาวิชาชีพจะต้องใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องใช้สำนักงาน ซึ่งสื่อในท้องถิ่นไม่สามารถนำมาใช้ได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประเสริฐ อยู่ตระกูล (2533) พบว่า ปัญหาการส่งเสริมให้ครูใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นทำสื่อการเรียน การสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า การจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนมีไม่เพียงพอ การที่จะกระตุ้น ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถ จัดทำสื่อการเรียนการสอนโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่นนั้น ความสำคัญของความสำเร็จอยู่ที่ความสามารถในการแสวงหาและดัดแปลงสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับการเรียนการสอนของผู้สอน

ปัญหาอันดับที่ 3 คือ ไม่มีการอบรมให้อาจารย์รู้จักวิธีการใช้อุปกรณ์การสอนและสื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการเรียนการสอนเป็นกลยุทธ์วิธีหนึ่งที่จะจูงใจให้นักเรียนสนใจในการเรียนการสอน จึงควรจะมีการจัดอบรมให้ครูรู้จักการใช้อุปกรณ์การสอนและสื่อในการเรียนการสอน อาจเป็นเพราะขาดแคลนวิทยากรในการให้ความรู้ เนื่องจากศึกษานิเทศไม่มีหน่วยงานที่ให้การอบรมการใช้สื่ออุปกรณ์การสอน และโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีงบประมาณจำกัด จึงทำให้ไม่ได้รับการส่งเสริมงบประมาณในด้านการอบรมวิธีการใช้อุปกรณ์การสอนและสื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ชนะ กสิภร (2530) ที่กล่าวว่างบประมาณ วัสดุ และอุปกรณ์โดยทั่วไปสถาบันอาชีวศึกษามักขาดงบประมาณ โดยเฉพาะที่สนับสนุนด้านสื่อการเรียนการสอน และสอดคล้องกับ สุรเมธ ตะวันวงศ์ (2536) กล่าวว่า วัฒนธรรมหนึ่งว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพบปัญหาด้านการผลิตสื่อและการใช้สื่อของครูผู้สอน ครูขาดงบประมาณในการจัดหาและจัดซื้อวัสดุสื่อการสอน

1.3 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรต้องการมีการประเมินผลตลอดเวลาและเป็นการประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบความรู้ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา โดยเฉพาะปัญหาอันดับแรก คือ การจัดทำคลังข้อสอบมาตรฐานของโรงเรียนไม่เป็นระบบ อาจเนื่องจาก โรงเรียนขาดแคลนบุคลากรที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อสอบ และข้อสอบที่มีการวิเคราะห์แล้วยังมีไม่มาก ซึ่งครูมีความเห็นสอดคล้องกันควรจัดให้มีคลังข้อสอบมาตรฐาน

เพราะจะช่วยให้สะดวกในการวัดผล สอดคล้องกับ สุวัฒน์ มัสสุดี (2533) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการสาธิตในทัศนะของผู้บริหารและวิทยากร พบว่าด้านการวัดผลการศึกษามีปัญหาในระดับปานกลาง ปัญหาข้อที่พบอันดับที่ 4 คือ ไม่มีการจัดตั้งคลังข้อสอบมาตรฐานในวิทยาลัยการสาธิต และสอดคล้องกับ นรินทร์ พูลสวัสดิ์ (2534) พบว่า ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน เป็นปัญหาอันดับแรก คือ การจัดตั้งธนาคารข้อสอบ เนื่องจากขาดเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลและวิเคราะห์ข้อสอบ

ปัญหาอันดับรองลงมา คือ ไม่มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอาจเป็นเพราะโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนต้องบริหารแต่ละโรงเรียนโดยลำพัง จึงไม่มีการรวมกลุ่มโรงเรียนจัดทำเครื่องมือวัดผล และผู้บริหารเล็งเห็นว่าครูจะต้องมีการวัดผลอย่างหลากหลายจึงให้สิทธิขาดในการวัดผลกับครูโดยตรง สอดคล้องกับ พันธ หันนาคินทร์ (2524) กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า การวัดผลเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน เพราะการวัดผลจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนทำให้ทราบผลการเรียนของนักเรียนเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารทำให้ทราบสถานการณ์ที่แท้จริงของหลักสูตร และเป็นประโยชน์กับการเลื่อนชั้นของนักเรียน

ปัญหาอันดับที่ 3 คือ การขาดแคลนเครื่องมือวัดผลที่ได้มาตรฐาน อาจเนื่องจากขาดแคลนบุคลากรทางด้านการวัดผลและประเมินผล และงบประมาณในการจัดอบรมให้ความรู้ทั้งหน่วยงานที่จัดอบรมและโรงเรียนที่ส่งครูเข้ารับการอบรม นอกจากนี้ยังขาดเอกสารที่จะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สอดคล้องกับ สมใจ ฤทธิสนธิ (2530) ซึ่งได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณาจารย์ สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์และคณาจารย์ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษาที่มีต่อระบบการวัดผลและการประเมินผล ของวิทยาลัย พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ยังมีความรู้ด้านการวัดผลและการประเมินผลไม่ถูกต้องดีพอ ขาดการพัฒนาตนเอง ขาดการควบคุมในด้านการวัดผลและประเมินผล ทำให้เกิดปัญหาการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับ นรินทร์ พูลสวัสดิ์ (2534) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ซึ่งน่าจะสืบเนื่องมาจากขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลและวิเคราะห์ข้อสอบ

1.4 ด้านโครงสร้างหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและเป็นปัญหาอันดับ 4 ของทุกด้าน อาจเป็นเพราะครูมีความตระหนักในความสำคัญของหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร จึงมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง แต่ก็

ยังมีปัญหาอยู่บ้างเนื่องจากการใช้หลักสูตรเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน โดยเฉพาะปัญหาอันดับแรก คือ การจัดรายวิชาเลือกเสรีไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ การเปิดสอนวิชาเลือกเสรีเป็นสิ่งที่ทางโรงเรียนควรเปิดสอนให้กับนักเรียน เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้เรียน ได้ค้นพบความถนัด ความสามารถและความสนใจของผู้เรียนที่จะเลือกเรียนวิชาที่ตนเองต้องการ และสนใจได้อย่างเต็มเวลาและเต็มความสามารถ แต่ที่ทางโรงเรียนไม่สามารถเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจได้นั้น อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจึงไม่สามารถเปิดรายวิชาได้หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน และอีกประการหนึ่งการเลือกกลุ่มวิชาของนักเรียนนักเรียนไม่ได้เลือกตามความถนัด ความสามารถและความสนใจของนักเรียน นักเรียนมักจะเลือกเรียนตามเพื่อน

ปัญหาอันดับรองลงมา คือ มาตรฐานการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอย่างทันเหตุการณ์และต่อเนื่อง อาจเนื่องจาก ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไป มีภาระงานนอกเหนือจาก การสอน เช่น งานแนะแนว งานวัดผล ทำให้ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และขาดความเข้าใจในการทำหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะแต่ละท้องถิ่นมีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ค่านิยม สภาพปัญหาและความเป็นอยู่อันมีผลต่อความต้องการและเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และในการนำหลักสูตรส่วนกลางไปใช้ในระดับท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของแต่ละท้องถิ่น สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ที่ว่า หลักสูตรที่กำหนดจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษาที่เน้นไปในทางปฏิบัติ

ปัญหาอันดับที่ 3 คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น อาจเป็นเพราะขาดแคลนวิทยากรที่เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ และโรงเรียนอาชีวศึกษามีการใช้งบประมาณที่จำกัดจึงไม่มีการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดอบรมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สอดคล้องกับ ลือชัย จันทร์โป (2535) ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครู ประถมศึกษาโรงเรียนคาทอลิก สังเกตสังฆมณฑลจันทบุรี ด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาในด้านการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยผู้บริหารและครูขาดความสามารถและประสบการณ์ในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น สอดคล้องกับ พัทธนี นูรพันธ์ (2538) ศึกษาการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังเกต กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 พบว่า บุคลากรมีภารกิจการสอนมาก ขาดวิทยากรที่เชี่ยวชาญ

มาให้ความรู้ ไม่มีเวลาดำเนินการ ขาดความรู้ความเข้าใจ งบประมาณไม่เพียงพอ และสอดคล้องกับ ขจรจิต ไหลสกูล (2539) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศต่อการเรียนการสอนในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด ชุมพร พบว่า ไม่มีการดำเนินการเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจและขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น

1.5 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูเห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนมีความสำคัญ ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าด้านอื่นๆ เพราะหลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายได้เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเมื่อพิจารณารายชื่อของปัญหาปรากฏว่าปัญหาอันดับแรก คือ การผลิตเอกสารชุดการสอนประกอบการเรียนการสอนของครูไม่เพียงพอ อาจเป็นเพราะ ครูไม่มีเวลาเพียงพอ เพราะมีชั่วโมงสอนมากและมีงานพิเศษนอกจากการสอนมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรมอาชีวศึกษา (2536) พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีชั่วโมงการสอนมากเกินไปไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดเตรียม หรือผลิตสื่อการเรียนการสอน และสอดคล้องกับ สุรเมธ ตะวันธรงค์ (2536) พบว่าครูสอนหลายวิชา หลายระดับชั้น ไม่มีเวลาเตรียมการสอน ดังนั้นการทำชุดการสอนจะช่วยแก้ปัญหาการสอนได้อย่างดี

ปัญหาอันดับรองลงมา คือ การจัดครูสอนแทนขาดระบบและความชัดเจน อาจเป็นเพราะครูในระดับอาชีวศึกษามีจำนวนจำกัดและเป็นการสอนวิชาชีพส่วนใหญ่ ครูจึงต้องมีความรู้เฉพาะสาขาวิชา เมื่อมีครูลาออก หรือลาหยุดจะขาดครูสอนแทนในวิชานั้น ๆ สอดคล้องกับ สุมิตร คุณานุกร (2523) กล่าวว่า การจัดครูเข้าสอนจะต้องเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด ประสบการณ์ และ สาขาวิชาที่เรียนหรือได้รวบรวมมา สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สุรเมธ ตะวันธรงค์ (2536) เรื่อง ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า ปัญหาการจัดครูเข้าสอนแทนครูที่ไม่มาทำการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง สาเหตุจากโรงเรียนขาดแคลนครูทุกหมวดวิชา ครูมีความรู้ความชำนาญในวิชาที่สอนไม่เพียงพอ บุคลากรในหมวดวิชา มีไม่เท่ากัน ครูมีภาระในการสอนตามปกติมาก ครูต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ เช่น เน้นแนว ทะเบียน และการวัดผล และสอดคล้องกับ นรินทร์ พูลสวัสดิ์ (2534) พบว่า การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ปัญหาการจัดครูเข้าสอนแทนให้ตรงกับความรู้ความสามารถ และประสบการณ์มีปัญหาอยู่ใน ระดับมาก อาจเนื่องจาก โรงเรียนขนาดเล็กมีครูจำนวนน้อย ขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถในบางรายวิชา

ปัญหาอันดับที่ 3 คือ การจัดสอนซ่อมเสริมไม่เป็นระบบที่ชัดเจน อาจเป็นเพราะครูต้องรับผิดชอบในการสอนหลายวิชา และมีภาระงานนอกเหนือจากการสอน เช่น งานแนะแนว กิจกรรมเสริมหลักสูตร และนักเรียนขาดความสนใจที่จะเข้ารับการสอนซ่อมเสริมตามเวลาที่โรงเรียนกำหนดให้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุรเมธ ตะวันทรงค์ (2536) พบว่า การจัดครูสอนซ่อมเสริมเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะจำนวนครูขาดแคลน ครูมีชั่วโมงสอนค่อนข้างมาก และนอกจากการสอนครูต้องรับผิดชอบงานอื่น ๆ ตามที่โรงเรียนมอบหมาย เป็นผลให้การสอนซ่อมเสริมปฏิบัติได้ไม่เต็มที่ และนักเรียนส่วนมากขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจต่อการเรียนซ่อมเสริมในวิชาที่ตนสอบไม่ผ่าน

2. ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน วุฒิการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และขนาดโรงเรียน

2.1 จากการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่าปัญหาโดยรวมครูเพศชายและเพศหญิง มีปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลางและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1.1 ด้านโครงสร้างหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร พบว่าครูเพศชายและเพศหญิง มีปัญหาการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะด้านโครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตรจะมีภาระงานเกี่ยวกับการจัดรายวิชา การจัดทำแผนการสอน การจัดหนังสือเรียน การจัดให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งอาจเป็นงานที่ละเอียดและสลับซับซ้อน ทำให้ครูชายมีปัญหาการใช้หลักสูตรด้านนี้มากกว่าครูหญิง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย กลิ่นหอม (2513) ที่พบว่าครูชายและครูหญิงมีความแตกต่างกันในการเอาใจใส่และกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน

2.1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าครูเพศชายและเพศหญิงมีปัญหาการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูชายส่วนใหญ่เป็นครูช่าง ครูพละ ซึ่งไม่ได้เรียนจบสายวิชาชีพครูแต่ครูหญิงส่วนใหญ่จะสอนวิชาสามัญ เช่น ภาษาไทย สังคม คณิตศาสตร์ ซึ่งจบสายวิชาชีพครูโดยตรงทำให้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูชายและครูหญิงแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมนา อัครปยุตต์กุล (2523) ทำวิจัยเรื่องบทบาทที่ได้ปฏิบัติจริงและปัญหาในการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าครูที่ปรึกษาเพศหญิง และเพศชายมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1.3 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรปฏิบัติการสอน พบว่า ครูชายและครูหญิง มีปัญหาไม่แตกต่างกันในด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรปฏิบัติการสอน อาจเป็นเพราะโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนผู้บริหารจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรและการในคำแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการสอนให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การนิเทศการเรียนการสอน การจัดฝึกอบรมสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน จึงส่งผลให้ครูชายและครูหญิงมีปัญหาในด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากร ปฏิบัติการสอน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมณา อัสวายุศักดิ์กุล (2523) ทำวิจัยเรื่องบทบาทที่ได้ปฏิบัติจริง และปัญหาในการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าครูที่ปรึกษาเพศหญิงและเพศชาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าครูชายและครูหญิงมีปัญหาไม่แตกต่างกันในด้านการอำนวยความสะดวก อาจเป็นเพราะโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเป็นการสอนทักษะวิชาชีพเฉพาะ สิ่งอำนวยความสะดวกส่วนใหญ่จะเป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ วิทยุ หรือแม้แต่อาคารสถานที่ทางโรงเรียนจะเป็นผู้จัดหาไว้ให้แล้ว ซึ่งทำให้ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของครูชายและครูหญิงไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ไรอันส์ (Rihuns, 1960, อ้างถึงใน วินัย กลิ่นหอม, 2513) พบว่าครูหญิงในระดับมัธยมศึกษามีคุณลักษณะต่าง ๆ สูงกว่าครูชายในเรื่องการตั้งใจทำงาน

2.1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่าครูชายและครูหญิง มีปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าครูชายมีปัญหามากกว่าครูหญิง อาจเป็นเพราะการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นการปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลการเรียนออกมาเป็นตัวเลขและนำไปประเมินการเรียนว่าอยู่ในระดับใด และเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียนของนักเรียน ซึ่งครูจะต้องใช้การประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การทดสอบ การประเมินจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งมีผลทำให้ครูชายและครูหญิงมีปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน สอดคล้องกับ วินัย กลิ่นหอม (2513) พบว่า ครูชายและครูหญิงมีความแตกต่างกันในการเอาใจใส่และความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับ ไรอันส์ (Rihuns, 1960 อ้างถึงใน วินัย กลิ่นหอม, 2513) พบว่าครูหญิงในระดับมัธยมศึกษามีคุณลักษณะต่าง ๆ สูงกว่าครูชายในเรื่องการตั้งใจทำงาน

2.2 จากการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ปัญหาโดยรวมและรายด้าน พบว่าครูมีประสบการณ์ทำงาน 1 – 5 ปี 6 – 10 ปี และ

มากกว่า 10 ปี มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนตระหนักถึงความสำคัญของการใช้หลักสูตร จึงมีการจัดให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ วิรัตน์ มณีเนตร (2527) พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นในการใช้หลักสูตรไม่แตกต่างกันในหมวดจุดประสงค์การเรียนรู้ หมวดการเรียนการสอน หมวดการประเมินผล และหมวดการบริหารหลักสูตร แต่ในหมวดเนื้อหาครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับ พวงเพชร แด่งดั่ง (2544) ทำวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าประสบการณ์ไม่มีผลต่อการบริหารงาน และสอดคล้องกับ เพ็ญศรี สืบพา (2521) พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรแตกต่างกัน (วิรัตน์ มณีเนตร, 2527) ทั้งยังสอดคล้องกับวิเชียร เทียมเมือง (2520) ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ การสอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ สมภพ เทศวิรัช (2544) ทำวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สายวิชาบริหารธุรกิจตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อปัญหาไม่แตกต่างกัน

2.3 จากการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียน อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าครูที่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะในช่วงนี้มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงทำให้มีปัญหในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของลือชัย จันทรโป (2535) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ของครูประถมศึกษาโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑล จันทบุรี พบว่าครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกับครูที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิรัตน์ มณีเนตร (2527) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครู ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่วุฒิต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับเพ็ญศรี สืบพา (2521) พบว่าความแตกต่างกันของวุฒิของครูไม่ทำให้ความคิดเห็นของครูต่างกัน

2.4 จากการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียนอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาพบว่า ครูที่จบสาขาวิชาชีพครูกับครูที่ไม่จบสาขาวิชาชีพครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพทุกด้านโดยเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด จึงทำให้ครูที่ไม่มีวุฒิทางครูจะต้องแสวงหาความรู้หรือเรียนวิชาชีพครูเพิ่มเติม ซึ่งทำให้ปัญหาการใช้หลักสูตรทั้ง 5 ด้านไม่แตกต่างกัน และประกอบกับการอบรมการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จงกลณี อรุณไพโรจน์ (2527) เกี่ยวกับครูที่มีวุฒิทางครูกับครูที่ไม่มีวุฒิทางครูมีปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 จากการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียนอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ปัญหาโดยรวมในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่ามีปัญหาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร จึงทำให้โรงเรียนทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการใช้หลักสูตรในระดับปานกลาง สาเหตุที่แตกต่างกันอาจจะมาจากการที่ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตรมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง สอดคล้องกับ สัจด์ อุทรานันท์ (2532) ได้กล่าวถึงการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและมีปัญหาน้อย ซึ่งทำให้หลักสูตรประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาท คือทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อย่างชัดเจน ให้บริการวัสดุ หลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู ดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้ หลักสูตรภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า

2.5.1 ด้านโครงสร้างหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีปัญหาไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนและครูต่างตระหนักถึงความสำคัญของโครงสร้างหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรที่ต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนก่อน นำหลักสูตรไปใช้ การแปลงหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่การจัดรายวิชา การจัดทำแผนการสอน และอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ อภิรมย์ ณ นคร (2517) กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญเพราะเป็นสิ่งกำหนดแนวทางปฏิบัติของครู กำหนดประสบการณ์ที่เด็กและสังคมจะได้รับอะไรบ้าง หลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจของการศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบแรกที่ครู

จะต้องรู้ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ถึงแม้ว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ได้ตระหนักถึงความสำคัญแล้วก็ตาม แต่ก็ยังพบปัญหาอยู่ระดับปานกลางใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับพินัย โพธิ์ศรี (2536) ทำวิจัยเรื่องปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533) ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าปัญหาด้านหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตรของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

2.5.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชนเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นทักษะและเป็นการศึกษาเฉพาะวิชาชีพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนจึงมีรูปแบบใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับ กฤษฎากันหารี (2535) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการจัดกิจกรรมนักเรียนไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะงานกิจกรรมการสอนเป็นงานหลักของโรงเรียนซึ่งไม่สอดคล้องกับพินัย โพธิ์ศรี (2536) ทำวิจัยเรื่องปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533) ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่

2.5.3 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรปฏิบัติการสอน พบว่าโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยโรงเรียนขนาดกลางมีคะแนนเฉลี่ยของปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ อาจเป็นเพราะ การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรเป็นเรื่องสำคัญเป็นกระบวนการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ซึ่งโรงเรียนขนาดกลางเป็นโรงเรียนที่มีบุคลากรและงบประมาณพอสมควร การนิเทศส่วนใหญ่เป็นการส่งบุคลากรได้รับการนิเทศเพียงบางส่วน แล้วให้บุคลากรนั้นไปให้การนิเทศกับเพื่อนบุคลากรอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจำนวนบุคลากรมีไม่มากพอที่จะจัดเป็นหมวดตามรายวิชา ตามระดับ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พินัย โพธิ์ศรี (2536) ซึ่งพบว่าปัญหาด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน โรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาแตกต่าง กับโรงเรียนขนาดใหญ่

2.5.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะความพร้อมของโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง เพราะ

โรงเรียนขนาดใหญ่มีงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้มากกว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นางเยาว์ ฤทธิเรืองเดช (2533) พบว่าปัญหาในการใช้หลักสูตรได้แก่ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณทำให้เกิดการขาดแคลนเอกสาร ตำราสำหรับการศึกษาค้นคว้า เอกสารประกอบหลักสูตรและการสอน โสตทัศนูปกรณ์ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ ห้องเรียนไม่เอื้อต่อการใช้โสตทัศนูปกรณ์ แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสอดคล้องกับ ชนะ กสิการ (2530) ที่กล่าวว่างบประมาณ วัสดุและอุปกรณ์โดยทั่วไปสถาบันอาชีวศึกษามักขาดงบประมาณ ขาดการซ่อมบำรุง รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ขาดมาตรฐาน

2.5.5 ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ครูต่างเห็นความสำคัญของการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พินัย โพธิ์ศรี (2536) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533) ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าปัญหาด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิรัตน์ มณีเนตร (2527) พบว่า ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ในหมวดการประเมินผล

3. จากการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชนปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี ความคิดเห็นของครูมีข้อเสนอแนะในรายการดังนี้

3.1 ด้านโครงสร้างหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ข้อเสนอแนะในด้านนี้ ครูมีความคิดเห็นในข้อเสนอแนะมากที่สุด คือ จัดหาเอกสารคู่มือการใช้หลักสูตรให้เพียงพอ โดยเฉพาะหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ไว้แต่ละคณะวิชา

3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะในด้านนี้ ครูมีความคิดเห็นในข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ การจัดหาอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและเหมาะสม

3.3 ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรปฏิบัติการสอนข้อเสนอแนะในด้านนี้ ครูมีความคิดเห็นในข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในการซื้อเอกสาร ตำรา ด้านการจัดการเรียนการสอน แต่ละสาขาวิชาเพื่อจัดไว้ในห้องสมุดสำหรับการค้นคว้า

3.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ข้อเสนอแนะในด้านนี้ ครูมีความคิดเห็นในข้อเสนอแนะในด้านนี้มากที่สุดคือ โรงเรียนหรือสถานศึกษาการให้การสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมเรื่องวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย

3.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะในด้านนี้ครูมีความคิดเห็นในข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรจัดให้มีการอบรมการวัดผลประเมินผลให้กับอาจารย์เพื่อปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษา ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ผู้บริหารและครูควรให้ความสำคัญในการจัดวิชาเลือกเสรีให้มีความหลากหลายเพื่อตอบสนองความสนใจของผู้เรียน
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรผลิตเอกสารชุดการสอนประกอบการเรียนการสอนของครูอย่างเพียงพอ
3. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรปฏิบัติการสอน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการเสริมขวัญและกำลังใจแก่ครู
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการทางการศึกษาเพื่อผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน
5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ควรมีการจัดทำคลังข้อสอบของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จากผู้บริหารและนักศึกษา
2. ควรมีการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จากผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตร
3. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
4. ควรมีการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียนอาชีวศึกษา เปรียบเทียบกับสังกัดต่าง ๆ
5. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครู โรงเรียนอาชีวศึกษา โดยแยกสาขาพาณิชยกรรมกับสาขาช่างอุตสาหกรรม